

Υπόθεση C-186/89

W. M. van Tiem κατά Staatssecretaris van Financiën

(αίτηση του Hoge Raad der Nederlanden
για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

« Διορθωτική πράξη επιβολής φόρου κύκλου εργασιών —
Έκτη οδηγία ΦΠΑ »

Έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση	4364
Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα W. Van Gerven της 25ης Σεπτεμβρίου 1990	4373
Απόφαση του Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 4ης Δεκεμβρίου 1990	4382

Περίληψη της απόφασης

- 1. Φορολογικές διατάξεις — Εναρμόνιση των νομοθεσιών — Φόρος κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας — Οικονομικές δραστηριότητες κατά την έννοια του άρθρου 4 της έκτης οδηγίας — Μεταβίβαση δικαιώματος επιφανείας επί ακινήτου (Οδηγία του Συμβουλίου 77/388, άρθρο 4, παράγραφος 2)*
- 2. Φορολογικές διατάξεις — Εναρμόνιση των νομοθεσιών — Φόρος κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας — Παράδοση αγαθών — Μεταβίβαση της εξουσίας διαθέσεως ενσωμάτου αγαθού — Σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος που παρέχει εξουσία χρήσεως επί ακινήτου εντός κράτους μέλους το οποίο εξομοιώνει ένα τέτοιο δικαίωμα προς ενσώματα αγαθά — Περιλαμβάνεται (Οδηγία του Συμβουλίου 77/388, άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 3, στοιχείο β)*
- 3. Φορολογικές διατάξεις — Εναρμόνιση των νομοθεσιών — Φόρος κύκλου εργασιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας — Υποκείμενοι στον φόρο — Έννοια — Περιεχόμενο αποκλειστικού χαρακτήρα του ορισμού που δίδεται με το άρθρο 4 της έκτης οδηγίας — Χρήση από κράτος μέλος της ευχέρειας στην οποία αναφέρεται το άρθρο 5, παράγραφος 3 — Δεν συνεπάγεται επιπτώσεις (Οδηγία του Συμβουλίου 77/388, άρθρα 4 και 5, παράγραφος 3, στοιχείο β)*

1. Η μεταβίβαση δικαιώματος επιφανείας επί ακινήτου από τον κύριο του αγαθού σε άλλο πρόσωπο μέσω της παραχωρήσεως σ' αυτό εξουσίας χρήσεως επί του ακινήτου για ορισμένη περίοδο και αντί αμοιβής πρέπει να θεωρείται ως οικονομική δραστηριότητα κατά τον ορισμό του άρθρου 4, παράγραφος 2, της έκτης οδηγίας 77/388 περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών. Πράγματι, η πράξη αυτή συνεπάγεται την εκμετάλλευση ενσωμάτου αγαθού προς τον σκοπό αντλήσεως εσόδων διαρκούς χαρακτήρα κατά την έννοια της τελευταίας φράσεως της εν λόγω διατάξεως.
2. Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, της έκτης οδηγίας 77/388 περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών, η «παράδοση αγαθού» συνίσταται στη μεταβίβαση της εξουσίας να διαθέτει κανείς ενσώματο αγαθό ως κύριος. Εφόσον κράτος μέλος κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται με την παράγραφο 3, στοιχείο β, του εν λόγω άρθρου, να θεωρεί ως ενσώματα αγαθά τα εμπράγματα δικαιώματα που παρέχουν εξουσία χρήσεως επί ακινήτων ο όρος της μεταβίβσεως ο οποίος χρησιμοποιείται στην πρώτη παράγραφο έχει την έννοια ότι καλύπτει επίσης τη σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος.
3. Σύμφωνα με τον σκοπό της έκτης οδηγίας 77/388, που αποβλέπει, μεταξύ άλλων, να στηρίξει το κοινό σύστημα ΦΠΑ σε ενιαίο ορισμό των «υποκειμένων στον φόρο», το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 που αφορά τους εν λόγω υποκειμένους στον φόρο δεν μπορεί να μεταβάλλεται από το αν ένα κράτος μέλος κάνει ή όχι χρήση της ευχέρειας εξομοιώσεως της συστάσεως δικαιώματος επιφανείας προς την παράδοση αγαθού, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 3, στοιχείο β, της οδηγίας.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

στην υπόθεση C-186/89 *

I — Περιστατικά και έγγραφη διαδικασία

1. *Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης και το νομικό πλαίσιο*

1. Στις 29 Σεπτεμβρίου 1980, ο van Tiem αγόρασε, για ιδιωτικούς σκοπούς, ένα οικόπεδο

προς ανοικοδόμηση. Για τη μεταβίβαση αυτή του καταλογίστηκε ποσό 10 677,97 φιορινίων (HFL) ως φόρος κύκλου εργασιών.

2. Την ίδια ημερομηνία, ο van Tiem μεταβίβασε στην εταιρία Tiem's Electro Technisch Installatiebureau BV δικαίωμα επιφα-

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.